

Kulturdepartementet
Drottninggatan 16
103 33 Stockholm

DS 2019:15 Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor

Statens museer för världskultur har anmodats svara på denna remiss (instans 90).

Myndigheten lämnar härmed sitt yttrande

Bedömningar och rekommendation

Statens museer för världskultur (SMVK) instämmer i behovet av att långsiktigt stärka minoriteten romers mänskliga rättigheter. Myndigheten ser ett fortsatt behov av att synliggöra antiziganism, diskriminering och utsatthet som riktas mot minoriteten romer och att öka omvärldens kunskap, såväl som att utveckla metoder för att strukturellt motverka diskriminering.

SMVK ställer sig dock tveksam till om inrättande av en ny myndighet för romska frågor är det mest effektiva och ändamålsenliga för att åstadkomma den förändring som krävs. SMVKs bedömning är att en samlad insats i en myndighet som får ansvar för frågor som rör alla nationella minoriteters rättigheter är mer ändamålsenligt. Frågan bör därmed invänta den pågående utredning om uppföljning för en stärkt minoritetspolitik (Ku 2018:05) som kommer att presenteras våren 2020, i synnerhet mot bakgrund av eventuella förslag till ny myndighet för minoritetsfrågor. En samlad myndighet för minoritetsfrågor är att föredra, då den kan inrymma frågor som kan vara specifika för en enskild minoritetsgrupp och samtidigt arbeta mer enhetligt, tvärande och kostnadseffektivt med generella utmaningar och möjligheter.

SMVK är vidare tveksamma till om förslaget att inrätta en nämndmyndighet i en värmyndighet är en lämplig form. Såsom förslaget presenteras i promemorian föreligger en betydande risk för otydlig gränsdragning mellan föreslagen nämnd och det ledningskansli som värmyndigheten förväntas bemanna, i synnerhet när det gäller ledning och styrning. Vi vill betona att rekrytering och arbetsgivarfrågor är av synnerligen strategisk betydelse för att bedriva en utvecklande verksamhet.

SMVK ser det även som problematiskt att den föreslagna myndigheten föreslås ges uppdrag som är delvis överlappande med andra myndigheter, exempelvis Diskrimineringsombudsmannen och de olika analysmyndigheterna.

Vi delar utredningens bedömning att vår myndighet, SMVK, inte är en lämplig värmyndighet av samma skäl som redovisas i utredningen. Att placera en myndighet för romska frågor utifrån presenterad analys och förslaget uppdrag vid en museiorganisation vars uppdrag är att förvalta kulturarv med ursprung utanför Sverige skulle ge fel signaler. Romsk kultur är i högsta grad levande, såväl i Sverige som internationellt. Som den största statliga förvaltaren och förmedlaren av det

internationella kulturarvet i Sverige, ser vi mot bakgrund av detta, stora möjligheter till samverkan med en ny aktör när det gäller gemensamma kunskapsprojekt och publika aktiviteter gällande den romska gruppens olika kulturuttryck.

Mot bakgrund av dessa bedömningar och synpunkter avstyrker SMVK utredningens förslag.

I detta ärende har överintendent Ann Follin beslutat efter föredragning av stabschef Karl Magnusson.

Göteborg dag som ovan

Ann Follin
Överintendent
Statens museer för världskultur